

Hidastealoitteiden käsittely Kauniaisissa

Tämän ohjeistuksen tarkoituksena on määritellä käsittelyperiaatteet Kauniaisten kaupungille osoitetuille hidastealoitteille. Ohjeistuksen tavoitteena on taata hidastealoitteiden järjestelmällinen ja tasapuolinen käsittely.

Yleiset periaatteet

Hidasteiden rakentamisen tärkeimpänä tavoitteena on laskea ajonopeuksia, sillä rakennetuilla alueilla liikenneympäristö ei usein vastaa nopeusrajoitusta, mikä lisää ylinopeuksia. Alhaisemmat ajonopeudet parantavat merkittävästi erityisesti kevyen liikenteen turvallisuutta ja parantavat asumisviihtyvyyttä. Hidasteilla voidaan myös pyrkiä ohjaamaan läpiajoliikennettä vaihtoehtoisille reiteille.

Hidasteiden toteuttaminen on taloudellisesti ja liikenteellisesti mahdollista tai järkevää aloitteiden määrään nähden harvassa kohteessa. Siksi kohteiden objektiivinen arviointi on tärkeää, jotta hidasteet saadaan rakennettua paikkoihin, joissa hyöty on suurin.

Hidasteita rakennetaan ensisijaisesti kohteisiin, joissa on sattunut onnettomuuksia, ajonopeudet ovat korkeita tai autoliikennettä risteävää kevyttä liikennettä on paljon. Hidasteet voivat olla ajoradan korotuksia, kavennuksia, sivusiirtymiä tai näiden yhdistelmiä.

Hidasteiden rakentaminen ja kunnossapito aiheuttavat huomattavia kustannuksia ja lisäksi hidasteet hankaloittavat kadun kunnossapitoa ja vaikeuttavat bussiliikennettä, joten niitä ei tule rakentaa tarpeettomasti. Vaihtoehtoisia liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä ovat esimerkiksi kiertoliittymät, bussien ajoratapysäkit, nopeusnäytöt ja valvonnan lisääminen.

Hidastealoitteiden käsittely

Asukkaiden kaupungille tekemät hidastealoitteet toimitetaan kirjallisena ja jokainen aloite käsitellään, niihin vastataan ja kerrotaan aloitteiden käsittelyperiaatteista. Aloitteet käsitellään pisteytystaulukkoa apuna käyttäen ja saatetaan pisteytyksen perusteella kiireellisyysjärjestykseen. Pisteytyksen perusteella jatkokäsittelyyn päässeet aloitteet käsitellään kerran tai kahdesti vuodessa lautakunnan kokouksessa, jossa valitaan toteutettavat kohteet määrärahojen puitteissa.

Esikarsinta

Hidasteita ei pääsääntöisesti rakenneta seuraavanlaisiin kohteisiin:

- alle 100 m pituisille päättyville umpikaduille
- rakentamattomille alueille
- kadun liikennemäärissä on odotettavissa merkittäviä muutoksia lähitulevaisuudessa (esimerkiksi uusi katuyhteys tai asuinalue tulossa kohteen läheisyyteen)
- kohde sijaitsee pehmeällä maaperällä, jolloin värinäongelmien vuoksi ei voida rakentaa ajoradan korotuksia, jos asuinrakennuksia on alle 50 m etäisyydellä

Pisteytys

Hidastealoitteiden pisteytyksessä huomioidaan seuraavat tekijät:

- Ajonopeudet ja onnettomuudet viiden viime vuoden ajalta
- Maankäytön erityiskohteiden, kuten koulujen ja päiväkotien läheisyys
- Liikennemäärät ja läpiajoliikenne
- Kadun geometria ja ominaisuudet

Pisteytystaulukko on jaettu edellä mainitut tekijät huomioiviin osioihin, joilla kullakin on maksimipisteet. Osio ei voi saada tätä suurempaa pistemäärää, vaikka osioon kuuluvien kriteerien pisteiden summa olisikin tätä suurempi. Näin kaikki osiot saavat aloitteen käsittelyssä painoarvoa.

Taulukon täyttämisen jälkeen lasketaan kokonaispisteet, jonka perusteella arvioidaan jatkokäsittelyn tarve. Jos pisteitä kertyy alle 35, ei aloitetta käsitellä tarkemmin. Mikäli pisteitä kertyy 35 – 45, arvioidaan tapauskohtaisesti, pääseekö kohde jatkotarkasteluun. Yli 45 pistettä saava kohde pääsee jatkokäsittelyyn, jossa arvioidaan kohteeseen sopiva hidastetyyppi ja laaditaan kustannusarvio. Mikäli jatkokäsittelyyn päässyttä kohdetta ei hidastekokouksessa päätetä toteuttaa, tehdään seuraavana vuonna uusi pisteytys.

Monet pisteytystaulukon kohdista vaativat tilastotietoa tai maastomittauksia. Aloitetta käsiteltäessä täytetään ensin kohdat, joista tietoa on saatavilla ja mittaukset suoritetaan tarvittaessa, mikäli kohde vaikuttaisi saavuttavan jatkotarkasteluun vaadittavat kokonaispisteet. Esimerkiksi ajonopeudet voidaan aluksi pisteyttää asiantuntija-arvion perusteella.

Joitakin kriteereitä, kuten maankäytön erityiskohteiden läheisyyttä, läpiajoliikenteen tarpeellisuutta tai näkemiä ei ole mielekästä määritellä tietyin raja-arvoin, vaan arviointi perustuu asiantuntija-arvioon. Jos kohteen suurin ongelma on esimerkiksi huonot näkemät, on järkevää harkita ongelman ratkaisemista esimerkiksi kasvillisuutta raivaamalla hidasteen rakentamisen sijaan.

